

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 12.

FÖLDRAJZ

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

1. FELADAT

1. B)
2. B)
3. C)
4. A)
5. C)
6. A)

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

Összesen 6 pont

2. FELADAT

a)

	szélesség	hosszúság
„A” pont	é. sz. 35°	k. h. 20°
„B” pont	d. sz. 40°	k. h. 20°

Minden teljes (félgömböket is tartalmazó) helyes beírás 1 pont.

1+1+1+1 pont

Számítás:

$$\text{„A”} : 90^\circ - 55^\circ = \underline{35^\circ}; 1 \text{ ó } 20 \text{ p} = 80 \text{ p} \Rightarrow 80/4 = \underline{20^\circ}$$

1 pont

$$\text{„B”} : 90^\circ - 26,5^\circ = 63,5^\circ \Rightarrow 63,5^\circ - 23,5^\circ = \underline{40^\circ}$$

1 pont

6 pont

b)

Számítás elve: $35^\circ + 40^\circ = 75^\circ$; $75 \times 111 = 8325$ vagy $75 \times 111,3 = 8347,5$

$$\text{vagy } 75 \times 111,1 = 8332,5$$

1 pont

Távolság: 8325 km vagy 8347,5 km vagy 8332,5 km

1 pont

2 pont

c) Mert a hajó a Ráktérítőtől délre / a déli félgömbön tartózkodik.

1 pont

1 pont

d) Afrikát

1 pont

1 pont

Összesen 10 pont

3. FELADAT

1. H
2. I
3. H
4. H
5. I

Minden helyes válasz 1 pont.

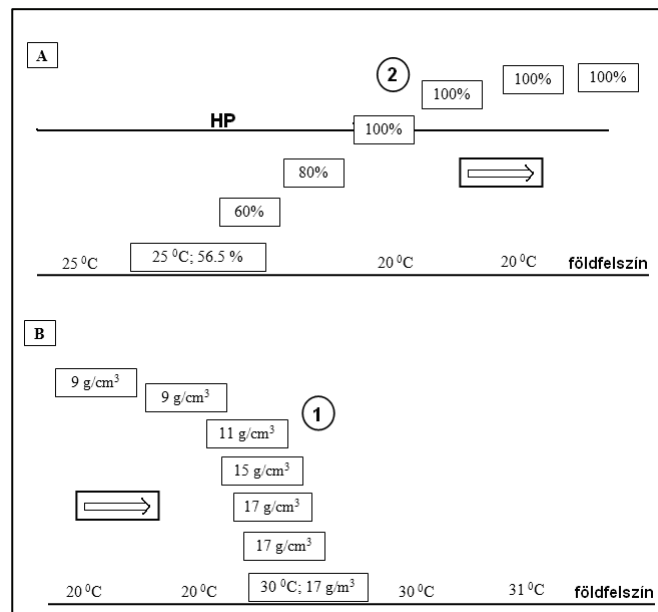
Összesen 5 pont

4. FELADAT

a) Középidő	1 pont
	1 pont
b) A Hindusztáni-félszigetet	1 pont
	1 pont
c) Közeledett Euráziához (Lauráziához) / észak felé haladt	1 pont
	1 pont
d) Tethys	1 pont
Fokozatosan összezárult / szűkült / zsugorodott / csökkent	1 pont
Afrikai- és Eurázsiai-kőzetlemez	1+1 pont
közeledés	1 pont
	5 pont
e) Bekarikázva: B	1 pont
	1 pont
f) Két szárazföldi kőzetlemez <u>távolodásával</u> / A Dél-amerikai-kőzetlemez eltávolodott az Afrikai-lemeztől	1+1 pont
	2 pont
g) bazalt	1 pont
magmás, vulkáni / kiömléses	1+1 pont
<i>Megjegyzés: a sorrend nem számít</i>	
	3 pont
h) Nazca-lemez	1 pont
óceáni kőzetlemez	1 pont
közeledő / alábukó / szubdukciós	1 pont
Andok	1 pont
andezit	1 pont
	5 pont

Összesen 19 pont

5. FELADAT

- a) A: meleg 1 pont
B: hideg 1 pont
2 pont
- b) A megfelelő irányba mutató nyilak berajzolása (lásd ábra) 1+1 pont
2 pont
- c)
1. B
2. A
3. A
Minden helyes válasz 1 pont. 3 pont
- d) A vízszintes vonal helyes berajzolása és a HP betűjel helyes beírása (lásd ábra) 1 pont
Megjegyzés: Csak mindkettő jelölése esetén jár a pont. 1 pont
- e)
1.
a) elv: $23 \times 0,565 = 12,995 \rightarrow 13 \text{ g/m}^3$ 1 pont
 13 g/m^3 1 pont
b) $1 \text{ }^\circ\text{C}/100 \text{ m} \rightarrow 1000 \text{ métert}$ 1 pont
2.
a) A számítás elve: $17/30 \times 100$ 1 pont
 $56,6\% / 56,7\% / 57\%$ 1 pont
b) $20 \text{ }^\circ\text{C}$ 1 pont
6 pont
- f) A felhők sorszámának beírása a megfelelő karikába. (lásd ábra) 1+1 pont
2 pont
- g)
-
hidegfront

okklúziós front (záródott front)

melegfront
- Minden helyes megnevezés 1 pont. 3 pont

Összesen 19 pont**6. FELADAT**

- a)
1. szárazföldi talapzat / kontinentális talapzat / self 1 pont
2. kontinentális lejtő 1 pont
Jelentős kitermelhető szénhidrogén készletek találhatóak a területén. / üledékes érc előfordulása / halászat 1 pont
3 pont

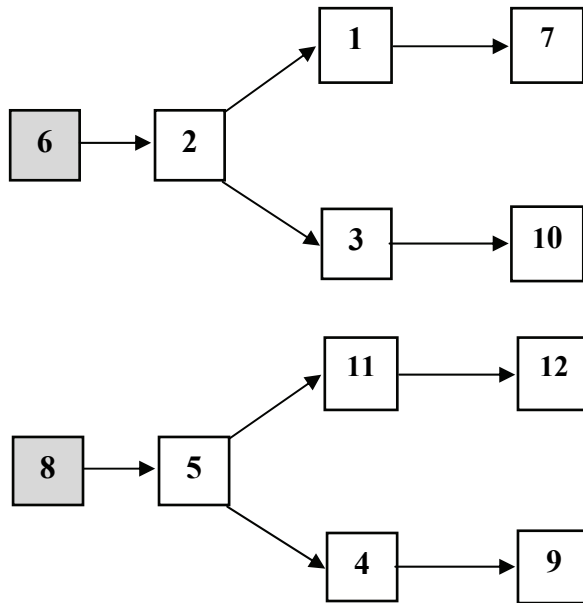
b)

	A tenger neve	A tenger típusa
1	Északi-tenger	peremtenger
2	Földközi-tenger	beltenger
3	Fekete-tenger	beltenger

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

c)

Minden helyesen beírt szám 1 pont.

Megjegyzés: Az 1-es és 3-as, illetve a 11-es és 4-es számmal kezdődő sorok felcserélhetők.

10 pont

Összesen 19 pont

7. FELADAT

a)

1. az óceánoktól való távolság 1 pont
2. a domborzat / hegységekkel körülvett területek 1 pont
3. a tengeráramlások 1 pont

3 pont

b)

Ázsia éghajlati területei	Az évszakok jellemzői		
	nyár	tél	csapadék
C	forró	enyhe	kevés, szárazság
B	meleg	enyhe	bőséges, nyáron
A	hűvös	hideg	kevés

Ha egy betűt helyesen írt be a vizsgázó, akkor 1 pont, ha mindhárom jó helyre került, 2 pont. Értelmszerűen olyan megoldás nincs, hogy 2 betű van csak jó helyen.

1+1 pont

2 pont

c)

1. forró övezeti (trópusi) monszun éghajlat 1 pont
2. mérsékelt övezeti (szubtrópusi) monszun éghajlat 1 pont
3. száraz kontinentális éghajlat 1 pont

3 pont

d)

1. D
2. D
3. C
4. A
5. B
6. C
7. D

Minden helyes válasz 1 pont.

7 pont

Összesen 15 pont

8. FELADAT

a)

A mutató neve:	1. GDP/fő	2. városlakók aránya	1 pont
A mutató értéke:	3. 36 000 és 40 000 \$ között elfogadható	4. 60%	1 pont

Pont csak a helyes adatként jár. Értelmszerűen a két társadalmi-gazdasági mutató sorrendje felcserélhető, de az adott mutatóhoz csak a megfelelő számadat rendelhető.

2 pont

b)

1. H
2. I
3. H
4. I
5. H
6. I

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

c)

A mezőgazdaságban (különböző okok miatt) feleslegessé váló munkaerő a városokba vándorol. /A társadalmi konfliktusok (háborúk) is elűzhetik földjükről az ott lakókat. A városok munkalehetőségét/megélhetést (ipar, szolgáltatások) / jobb egészségügyi ellátást / jobb életkörülményeket nyújtva vonzzák magukhoz a népességet. / A magas természetes szaporodás miatt.

Bármelyik két ok említése elegendő. A másként megfogalmazott, de hasonló tartalmú válasz is elfogadható.

2 pont

Összesen 10 pont

9. FELADAT

1. C)
2. D)
3. C)
4. B)
5. A)
6. C)
7. D)

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 7 pont

10. FELADAT

1. E
2. A
3. B

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 3 pont

11. FELADAT

<p>a) Vasérc
Svédország
Ösmasszívum, röghegység (<i>a sorrend nem számít</i>)</p>	<p>1 pont
1 pont
1+1 pont</p>	
	<table border="1"><tr><td>4 pont</td></tr></table>	4 pont
4 pont		
<p>b) Svédország, Finnország, Dánia
Aláhúzva: Dánia</p>	<p>1 +1+1 pont
1 pont</p>	
	<table border="1"><tr><td>4 pont</td></tr></table>	4 pont
4 pont		
c) Finnország	1 pont	
	<table border="1"><tr><td>1 pont</td></tr></table>	1 pont
1 pont		
<p>d) Tagolt part / fjordos part / fagymentes kikötők / meleg tengeráramlás / a lakosság túlnyomó része a partközeli keskeny sávban él.
<i>Bármelyik két adottság megnevezése esetén jár a két pont.</i></p>	1+1 pont	
	<table border="1"><tr><td>2 pont</td></tr></table>	2 pont
2 pont		
<p>e) Kőolaj / földgáz /szénhidrogén
Norvégia</p>	<p>1 pont
1 pont</p>	
	<table border="1"><tr><td>2 pont</td></tr></table>	2 pont
2 pont		
<p>f) Vízerőművekben
sok, egyenletes eloszlású csapadék / nagy esésű folyók / bővizű folyók / óceáni éghajlat
<i>Bármelyik két adottság megnevezése esetén jár a két pont.</i></p>	<p>1 pont
1+1 pont</p>	
	<table border="1"><tr><td>3 pont</td></tr></table>	3 pont
3 pont		

Összesen 16 pont

12. FELADAT**a)**

1. Alaszka / Alaszkai-félsziget
2. Krakatau
3. Fuji
4. Fülöp-szigetek
5. Tajvan
6. Új-Guinea
7. Nagy-korallzátony
8. Indonéz-félsziget
9. Koreai-félsziget
10. Japán-tenger

Minden helyes válasz 1 pont.

10 pont

b)

- A. Oroszország
- B. Kína
- C. Thaiföld
- D. Szingapúr

Minden helyes válasz 1 pont.

4 pont

c)

1. ASEAN: Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége
2. buddhizmus, iszlám (mohamedán, muszlim), keresztény (katolikus)
3. A, C, D

Megjegyzés: bármely két vallás említése elfogadható.

1 pont

1+1 pont

1+1+1 pont

6 pont

Összesen 20 pont**13. FELADAT****a)** Aláhúzva: Cegléd

1 pont

A többiek mind: történelmi borvidékek központjai / megyei jogú városok

1 pont

2 pont

b) Aláhúzva: Hollókő

1 pont

A többiek mind: termálvizes fürdők, gyógyfürdők

1 pont

2 pont

c) Aláhúzva: Nyíregyháza

1 pont

A többiek mind: régióközpontok

1 pont

2 pont

d) Aláhúzva: Siófok

1 pont

A többiek mind: határátkelők / országhatár mentén fekszenek

1 pont

2 pont

- e) Aláhúzva: Kaposvár 1 pont
 A többiek mind: a vegyiparhoz kapcsolódnak 1 pont

2 pont

- f) Aláhúzva: Visonta 1 pont
 A többiek mind: a húsiparhoz /élelmiszeriparhoz kapcsolódnak 1 pont

2 pont

Más helyes földrajzi tartalmú csoportosítás is elfogadható.

Összesen 12 pont

14. FELADAT

a)

1. B

2. A

Minden helyes válasz 1 pont.

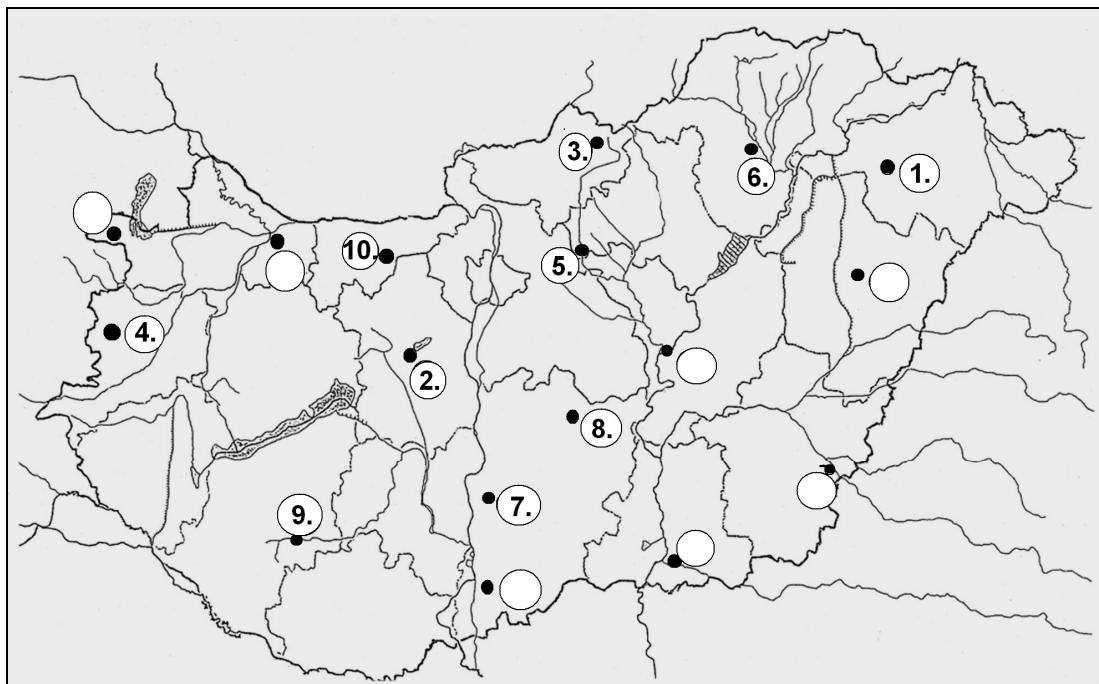
2 pont

- b) Mert így nem kell vámot fizetnie az Európai Unión belüli piacon történő értékesítéskor.

1 pont

1 pont

c)

Minden helyesen beírt szám 1 pont.

10 pont

Összesen 13 pont

15. FELADAT**a)**

1. Erősödött a forint / felértékelődött 1 pont
2. Gyengült a forint / leértékelődött 1 pont
3. Április 8. 1 pont
4. Május 21-én 1 pont
5. $100\,000 : 180 = 555,55 \rightarrow 556 \cdot 186 = 103\,416$ 1+1 pont

3416 forintot nyert 1 pont

7 pont

b)

1. Az inflációt 1 pont
 2. Rövid idő alatt egyre nagyobb címletű bankjegyeket bocsátottak ki. / a bankjegyek egyre rövidebb ideig voltak forgalomban. 1 pont
- Másképp megfogalmazott, helyes válasz is elfogadható.*

2 pont

c)

1. Készpénz
2. Bankszámlapénz

2 pont

Összesen 11 pont**16. FELADAT****a)**

	<i>segélyekből</i>	4.	<i>világpiacról</i>
1.	<i>élelmiszer-termelés</i>	3.	<i>fizetőképes kereslet</i>
2.	<i>szegénység</i>		<i>élelmiszer-fogyasztás</i>
	<i>fenntartható fejlődés</i>		<i>Világbanktól</i>

Minden helyesen beírt szám 1 pont.
az élelmiszerekre utal.

1+1+1+1 pont
1 pont

5 pont

- b)** 1. kJoule/fő/nap vagy kJ/fő/nap vagy kJ 1 pont
2. Az egy főre jutó napi fehérjefogyasztás. *Más megfogalmazás is elfogadható.*
Csak a teljes válasz esetén jár a pont. 1 pont

2 pont

c)

1. A 1 pont
 2. Fejlett országok / gazdasági hatalmak / a fejlett világ országai / fejlett gazdaságú országok / centrum országok 1 pont
 3. A világ népességének 20%-át kitevő fejlett országok rendelkeznek 1 pont
a világ összes jövedelmének 80%-ával. 1 pont
- Az aláhúzott fogalmak szerepeltetése kötelező, a többi megfogalmazás hasonló tartalommal másként is elfogadható.*

4 pont

- d) A, D, E, G
A sorrend felcserélhető.

1+1+1+1 pont

4 pont

Összesen 15 pont

A feladatlappal elérhető összes pontszám: 200 pont